

Fagplan for videreutdanning i sykepleie til pasienter med kreftsykdom

60 studiepoeng

**Fakultet for helsefag
Faculty of Health Studies**

VID Oslo Diakonova

Godkjent 28. august 2012 av høyskolestyret (Høyskolen Diakonova)

Approved 28 August 2012 by the University Board (Diakonova University College)

Justert 31. August 2018

Updated 31 August 2018

Innhold

Innledning	4
Presentasjon av studiet	4
Samfunnsutfordringer	4
Målgruppe og opptakskrav	5
Overordnet læringsutbytte	5
Omfang og organisering av studiet	6
Pedagogiske metoder	7
Kliniske studier	7
Læringsutbytte for kliniske studier	7
Rammer for kliniske studier	7
Lærerveileder	8
Veileder i kliniske studier	8
Regler ved fravær og fravær ved eksamen	9
Studiets emner (heltidsstudenter)	9
Studiets emner (deltidsstudenter)	10
Emnene i den rekkefølge de undervises og vurderes	11
Kreftsykepleiens fundament	12
Kunnskapsutvikling, vitenskapsteori og etikk	12
Læringsutbytte	13
Kommunikasjon og psykologiske emner	13
Læringsutbytte	13
Avsluttende vurdering	14
Sykepleie og behandling av pasienter med kreft I	14
Pasienter med kreftsykdom	14
Læringsutbytte	14
Kreftsykdom og behandlingsformer	15
Læringsutbytte	15
Avsluttende vurdering	16
Sykepleie og behandling av pasienter med kreft II	17
Følger av sykdom, behandling og rehabilitering	17
Læringsutbytte	17
Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt	17
Læringsutbytte	18
Avsluttende vurdering	18
Kreftsykepleie i et samfunnsperspektiv	19
Forebygging av kreft	19
Fagutvikling, pedagogikk og ledelse	20
Læringsutbytte	20
Tverrfaglig samarbeid og nettverksarbeid	20
Læringsutbytte	21

Prioriteringer og regelverk i helsevesenet	21
Læringsutbytte.....	21
Avsluttende vurdering for hel- og deltid	22

Innledning

Presentasjon av studiet

Studieplanen for videreutdanning i kreftsykepleie bygger på Rammeplan for videreutdanning i kreftsykepleie fastsatt av Kunnskapsdepartementet 1. desember 2005. Fullført utdanning til kreftsykepleier gir 60 studiepoeng. VID vitenskapelige høgskoles idégrunnlag er forankret i den kristne tro og diakoni med nestekjærlighet som drivkraft.

Høgskolen har som mål å utdanne reflekterte kreftsykepleiere som kan utøve sykepleie til pasienter med kreft innenfor og utenfor institusjon, samt bistå deres pårørende. Utøvelsen skal være i samsvar med helselovgivningens krav til yrkesutøvelse. Studiet bidrar til å utvikle evnen til å skape gode relasjoner hvor mennesker blir møtt, sett og bekreftet.

Kreft er en alvorlig sykdom som påvirker helse og livssituasjon i stor grad. Kort liggetid i sykehus gir behov for økt kompetanse på alle nivå i helsetjenesten. Oppdatert kunnskap innen kreftomsorg er viktig når sykepleiere i selvstendig arbeid og i samarbeid med andre faggrupper skal gjøre vurderinger og fatte beslutninger på et faglig, rettslig og etisk grunnlag. I følge Helse- og omsorgsdepartementet¹ skal tjenester som utøves være virkningsfulle, trygge og sikre og styrke brukerperspektivet. Tjenestene skal være samordnet, preget av kontinuitet og samhandling på tvers av fag og nivåer der ressursene utnyttes på en god måte.

Samfunnsutfordringer

Over 232 000 mennesker i Norge lever med eller har hatt kreft, og antallet nye tilfeller er i kraftig økning (Kreftregisteret, 2016)². Majoriteten av dem som får en kreftdiagnose blir helbredet (Kreftregisteret, 2016). Det høye antallet kreftoverlevende fører til at flere utvikler kronisk sykdom, lever lenger, mange må leve med senvirkninger av kreftbehandling, og mange blir helt eller delvis uføre (Kreftregisteret, 2016). Det er en stor utfordring å sikre tilstrekkelig kvalifisert personell på alle nivåer i helsetjenesten for å imøtekomme de fremtidige behovene for behandling, omsorg og rehabilitering.

Parallelt med et økende antall krefttilfeller, skjer det en rask faglig, medisinsk og teknologisk utvikling innen forebygging, behandling og helbredelse.

Kreftsykepleiere ivaretar den kreftsyke i alle aldre og i alle faser av sykdommen og har derfor en sentral rolle i behandling, omsorg og rehabilitering av pasienter som ikke blir kurert. Alle sykdomsfaser, også når døden er uunngåelig, krever kompetanse om tverrfaglig samhandling og kontinuitet på alle nivå i helsetjenesten. Kreftsykepleier bidrar til å identifisere behov for kvalitetsforbedringer og at forskning implementeres i kliniske studier. Kreftsykepleier formidler kunnskap til pasienter, pårørende og annet helsepersonell (jfr. Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. 1999).

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-10-20122013/id709025/?q=skal%20tjenester%20som%20ut%C3%B8ves%20v%C3%A6re%20virkningsfulle,%20trygge%20og%20sikre%20og%20styrke%20brukerperspektivet>

² <http://www.kreftregisteret.no/no/Registrene/Kreftstatistikk/>

Tydelig fagkompetanse bidrar til å utvikle et godt tverrfaglig samarbeid og nye samhandlingsformer.

Målgruppe og opptakskrav

Opptak til studiet skjer på grunnlag av:

Bachelorgrad i sykepleie (180 studiepoeng)

Det kreves i tillegg autorisasjon som sykepleier og minimum to års sykepleierpraksis i full stilling.

For søkere med utenlandsk helsefaglig utdanning, er det kun arbeidserfaring etter innvilget norsk autorisasjon som blir vurdert.

Det er en forutsetning at søkerne/studentene har gode norskkunnskaper både muntlig og skriftlig. Søkere med utenlandsk utdanning må dokumentere at de oppfyller krav til norsk- og engelskkunnskaper i forskrift av 6. januar 2017 nr. 13 om opptak til høgre utdanning.

Overordnet læringsutbytte

Etter fullført studium skal læringsutbytte være definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

- Har inngående kunnskap om utredning, kreftsykdommer, behandlingsformer, symptomlindring og palliasjon
- Har inngående kunnskap om forebygging, rehabilitering, behandling og lindring i samarbeid med faggrupper på ulike nivå
- Har videreutviklet pedagogisk kunnskap
- Har spesialisert kunnskap om begreper og teorier som gir forståelse for sykepleie som fag, profesjon og vitenskap
- Har kunnskap om den sosial- og helsepolitiske utviklingen, samhandling, ledelsesprinsipper og organisering av helsetjenesten

Ferdigheter

- Utøver spesialisert klinisk sykepleie til pasienter med kreft i alle faser av kreftsykdommen
- Arbeider selvstendig i møte med de ulike behov hos den alvorlig syke og pårørende uansett kulturbakgrunn, tro og verdier
- Har spesialisert etisk handlingskompetanse i sykepleie til pasienter med kreft og deres pårørende
- kan møte kreftpasienten og hans pårørende med respekt og omsorg og imøtekommer deres eksistensielle og åndelige behov
- Anvender spesialisert kunnskap i kommunikasjon med pasient og pårørende
- Vurderer og initierer samhandling i et forebyggende, rehabiliterende, behandlende og lindrende perspektiv på tvers av faggrupper og nivå
- Arbeider kunnskaps- og verdibasert med utgangspunkt i pasientens aktuelle behov og ressurser
- Underviser, veileder og informerer pasient, pårørende, studenter og helsepersonell
- Bidrar aktivt i kvalitetsutviklingsprosjekter

Generell kompetanse

- Har en faglig og etisk bevisst holdning til pasienter med kreft og deres pårørende, preget av solidaritet, innlevelse, samarbeid og profesjonalitet
- Har innsikt i og forståelse for menneskets psykiske, sosiale og åndelige dimensjoner relatert til kreftsykdom
- Har vilje til å videreutvikle sin personlige og faglige kompetanse som kreftsykepleier og bidrar til nytenkning og videreutvikling innen faget
- Har en åpen holdning til andre yrkesgrupper og tar selvstendig initiativ til tverrfaglig samarbeid.

Omfang og organisering av studiet

Studiet har en normert studietid på 40 uker, fordelt på teoretiske og kliniske studier. Forventet arbeidsmengde for studiet totalt er 1600 timer, fordelt på to semestre på heltid eller fire semestre på deltid. Emne 2 og 3 hører faglig sammen da det i klinikken er glidende overganger mellom kurasjon og palliasjon. Emnene er ikke identiske med semestrene. Innholdet i emnene vil fordele seg gjennom semestrene for å få en naturlig integrasjon av fagstoffet og en god studieprogresjon.

Høgskolen er i henhold til Lov om universiteter og høyskoler ansvarlig for at undervisningen ivaretas av undervisningspersonale med formell og reell kompetanse innen de aktuelle fagområdene. Undervisningen vil være basert på det fremste innen forskning og erfaringskunnskap på det aktuelle fagfeltet. Praksisveiledning vil bli gitt av sykepleiere med relevant spesialkompetanse.

Kreftsykepleiens fundament (15 studiepoeng)

- Kunnskapsutvikling, vitenskapsteori og etikk
- Kommunikasjon og psykologiske emner
- Skriftlig gruppeoppgave i etikk

Sykepleie og behandling av pasienter med kreft I (15 studiepoeng)

- Pasienter med kreft
- Kreftsykdom og behandlingsformer
- Kliniske helsevurderinger
- Farmakologi
- Skriftlig individuell hjemmeoppgave i stråle- eller cytostatikabehandling
- Kliniske studier 6 uker

Sykepleie og behandling av pasienter med kreft II (15 studiepoeng)

- Følger av sykdom og behandling - rehabilitering
- Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt
- Kliniske helsevurderinger
- Farmakologi
- Skriftlig individuell hjemmeoppgave i lindrende behandling
- Kliniske studier 6 uker

Kreftsykepleie i et samfunnsperspektiv (15 studiepoeng)

- Forebygging av kreft

- Fagutvikling, pedagogikk og ledelse
- Tverrfaglig samarbeid og nettverksarbeid
- Prioritering og regelverk i helsevesenet
- Skrivning av artikkel

Pedagogiske metoder

Pedagogiske metoder som stimulerer til selvstendighet, refleksjon og kritisk tenkning er sentrale og avhenger av læringsstoff.

Undervisningen vil blant annet bestå av forelesninger, veiledning, formelle kollokviegrupper, simulering og refleksjonsgrupper.

Undervisningen er forskningsbasert og tar utgangspunkt i kunnskapsbasert praksis (KBP).

Høgskolens læringsplattform er Canvas.

Kliniske studier

Målet med kliniske studier er at studenten har handlingskompetanse innen kreftsykepleie. Studentene skal reflektere ut fra ulike kunnskapskilder, ta beslutninger og handle på grunnlag av gjennomtenkte alternativer. Kompetanse i kreftsykepleie er utviklet gjennom øvelse og refleksjon. Den personlige faglige kompetansen en kreftsykepleier har er uttrykt i læringsutbyttet for studiet. På grunnlag av dette har studentene obligatoriske studiekrav som sammen med veileders vurdering danner grunnlaget for Høgskolens godkjenning av de kliniske studiene.

Læringsutbytte for kliniske studier

Etter avsluttede kliniske studier, jfr. Rammeplanen:

- Har studenten erfaringer med og kunnskap i kreftsykepleie, kreftsykdommer, sentrale behandlingsformer og pasientsituasjoner.
- Praktiserer og videreutvikler studenten kunnskap, holdninger og ferdigheter i direkte samhandling med pasienter, pårørende og kreftsykepleiere
- Har studenten innsikt i spesialist- og kommunehelsetjenestens sykepleie til pasienter med kreft og deres pårørende.

Rammer for kliniske studier

Innlevert politiattest fra studentene er avgjørende for å kunne starte de kliniske studiene.

Kliniske studier går over 12 uker og utgjør 18 studiepoeng. Seks uker av praksis er på avdeling som hovedsakelig gir cytostatikabehandling og i mindre grad strålebehandling. De resterende seks ukene gjennomføres i kommunehelsetjenesten eller i institusjon med hovedvekt på forebygging, rehabilitering, palliativ behandling og sykepleie.

Alle kliniske studier er veiledet og obligatoriske. Studenten blir vurdert ut fra individuelle mål og læringsutbyttet i dialog med veileder i kliniske studier og veileder

fra høyskolen. Kliniske studier blir vurdert til bestått / ikke bestått. De kliniske studiene består av 40 timers uke. Fravær på grunn av sykdom eller annet som overstiger 10 % må tas igjen, evt. medfører det at de kliniske studiene ikke er bestått. Studenten vil ikke få forkortet perioden i kliniske studier på bakgrunn av tidligere yrkeserfaring eller betalte ekstravakter i perioden med kliniske studier. Studenten skal planlegge klinikkperiodene og skrive individuelt læringsutbytte med plan for å oppnå dette i forkant av kliniske studier ut fra klinikkens egenart og egne læringsbehov. Dette skal godkjennes av høyskolens lærer og brukes aktivt i studentens selv vurdering og i sluttsamtale med veileder i kliniske studier. I begge periodene skriver studenten oppgave relatert til klinikken. Det forventes at studenten:

- Tar initiativ til målsamtale med veileder i kliniske studier innen tre dager etter oppstart
- Er aktiv og tar initiativ til å lære
- Utarbeider arbeidsplan og vaktplan for perioden i samarbeid med veileder i kliniske studier
- Forbereder veiledningssamtaler

Høyskolen fordeler plass i kliniske studier. Om studenten har egne ønsker, må det avtales spesielt. Stedet skal godkjennes av Høyskolen. Studenten må ta imot den plassen som blir tildelt dersom studentens eget ønske om klinisk studie plass ikke kan imøtekommes. Det vil om mulig tas geografiske hensyn.

Kliniske studier skal fortrinnsvis ikke gjennomføres på egen arbeidsplass. Unntak kan skje dersom studenten er knyttet til et prosjekt på egen arbeidsplass når dette er relevant i utdanningen.

Vurderingen av kliniske studier skjer ut fra læringsutbytte for utdanningen, klinikkens egenart og studentens egne læringsbehov. Veileder i kliniske studier har ansvar for å tilrettelegge oppholdet i avdelingen slik at læringsutbyttet kan oppnås. Veileder i kliniske studier har også et oppfølgingsansvar med fortløpende tilbakemeldinger overfor studenten og bidrar på denne måten i vurderingsprosessen. Det gjennomføres en muntlig og skriftlig midtvurderingssamtale mellom student og veileder i kliniske studier.

Lærerveileder

Har ansvar for å:

- Informere veileder i kliniske studier og student skriftlig om innhold og krav til de kliniske studiene
- Ha kontakt med veileder i kliniske studier i veiledningsarbeidet med studenten
- Veilede studenten ved utarbeidelse av individuelle læringsutbytter og godkjenne disse
- Ha det formelle ansvar for godkjenning av de kliniske studiene

Veileder i kliniske studier

Har ansvar for å:

- Gjøre seg kjent med utdanningens læringsutbytte

- Informere studenten om mulige læresituasjoner og praksisstedets egenart slik at studenten kan administrere sin praksisperiode hensiktsmessig
- Sette seg inn i studentens individuelle læringsutbytter og legge til rette for relevante læresituasjoner
- Veilede studenten før, under og etter gjennomførte læresituasjoner.

Veileder vurderer studenten i en formell midtvurderingssamtale. Lærer kan delta på midt- og sluttsamtale om veileder vurderer det nødvendig/avgjørende for å kunne følge opp studenten.

Regler ved fravær og fravær ved eksamen

Se VIDs nettsider for studenter: <https://www.vid.no/student/>

Forfall / gyldig fravær fra eksamen er beskrevet i Studentreglementet, Forskrift for eksamen ved VID vitenskapelige høyskole. Se <https://www.vid.no/student/eksamen/>

Studiets emner (heltidsstudenter)

Kreftsykepleiens fundament				
Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM1	Kunnskapsutvikling, vitenskapsteori og etikk. Kommunikasjon og psykologiske emner.	Gruppeoppgave	Bestått / ikke bestått	15
				15

Sykepleie og behandling av pasienter med kreft I				
Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM2PRA	Kliniske studier i cytostatika- og strålebehandling	Kliniske studier	Bestått / ikke bestått	7
KRM2OPG	Oppgave knyttet til kreft og kreftbehandling	Hjemmeoppgave	A – F	2
KRM2TEO	Sykepleie og behandling av pasienter som får cytostatika - og strålebehandling	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	6
				15

Sykepleie og behandling av pasienter med kreft II				
Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM3PRA	Kliniske studier i palliativ behandling	Kliniske studier og oppgave	Bestått / ikke bestått	9
KRM3TEO	Sykepleie og behandling av pasienter i palliativ fase	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	6
				15

Kreftsykepleie i et samfunnsperspektiv				
Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM4PRO	Kreftsykepleie og fagutvikling	Prosjektskisse	Bestått / ikke bestått	5
KRM4FO	Fordypningsoppgave	Artikkel	A - F	10
				15

Studiets emner (deltidsstudenter)

Kreftsykepleiens fundament				
Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM1-D	Kunnskapsutvikling, vitenskaps-teori og etikk. Kommunikasjon og psykologiske emner.	Gruppeoppgave	Bestått / ikke bestått	15
				15

Sykepleie og behandling av pasienter med kreft I				
Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM2PRA-D	Kliniske studier i cytostatika- og strålebehandling	Kliniske studier og oppgave	Bestått / ikke bestått	9
KRM2TEO-D	Sykepleie og behandling av pasienter som får cytostatika – og strålebehandling	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	6
				15

Sykepleie og behandling av pasienter med kreft II				
Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM3PRA-D	Kliniske studier i palliativ behandling	Kliniske studier	Bestått / ikke bestått	7
KRM3OPG-D	Oppgave knyttet til kliniske studier om palliativ behandling	Hjemmeoppgave	A – F	2
KRM3TEO-D	Sykepleie og behandling av pasienter i palliativ fase	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	6
				15

Kreftsykepleie i et samfunnsperspektiv				
Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM4PRO-D	Kreftsykepleie og fagutvikling	Prosjektskisse	Bestått / ikke bestått	5
KRM4FO-D	Fordypningsoppgave	Artikkel	A - F	10
				15

Emnene i den rekkefølge de undervises og vurderes

Heltidsstudenter og deltidsstudenter følger samme emner, men i ulike kronologiske løp:

Heltid 2018 - 2019

Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
2018 HØST				
KRM1	Kunnskapsutvikling, vitenskaps-teori og etikk. Kommunikasjon og psykologiske emner.	Gruppeoppgave	Bestått / ikke bestått	15
KRM3PRA	Kliniske studier i palliativ behandling	Kliniske studier og oppgave	Bestått / ikke bestått	6
KRM3TEO	Sykepleie og behandling av pasienter i palliativ fase	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	9
2019 VÅR				
KRM2PRA	Kliniske studier i cytostatika- og strålebehandling	Kliniske studier	Bestått / ikke bestått	7
KRM2OPG	Cytostatika- og strålebehandling	Oppgave	A – F	2
KRM2TEO	Sykepleie og behandling av pasienter som får cytostatika - og strålebehandling	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	6
KRM4PRO	Kreftsykepleie og fagutvikling	Prosjektskisse	Bestått / ikke bestått	5
KRM4FO	Fordypningsoppgave	Artikkel	A - F	10

Deltid 2018 - 2020

Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
2018 HØST				
KRM1-D	Kunnskapsutvikling, vitenskaps-teori og etikk. Kommunikasjon og psykologiske emner.	Gruppeoppgave	Bestått / ikke bestått	15
2019 VÅR				
KRM2PRA-D	Kliniske studier i cytostatika- og strålebehandling	Kliniske studier og oppgave	Bestått / ikke bestått	6
KRM2TEO-D	Sykepleie og behandling av pasienter som får cytostatika - og strålebehandling	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	9
2019 HØST				
KRM3PRA-D	Kliniske studier i palliativ behandling	Kliniske studier	Bestått / ikke bestått	7
KRM3OPG-D	Palliativ behandling	Oppgave	A – F	2
KRM3TEO-D	Sykepleie og behandling av pasienter i palliativ fase	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	6

2020 VÅR				
KRM4PRO-D	Kreftsykepleie og fagutvikling	Prosjektskisse	Bestått / ikke bestått	5
KRM4FO-D	Fordypningsoppgave	Artikkel	A - F	10

Kreftsykepleiens fundament

Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM1 (-D)	Kunnskapsutvikling, vitenskaps-teori og etikk. Kommunikasjon og psykologiske emner.	Gruppeoppgave	Bestått / ikke bestått	15

Dette emnet belyser forholdet mellom vitenskap og verdier og mellom ulike vitenskapsteoretiske ståsted. Konsekvenser for forskning i de ulike fagfeltene blir tematisert.

Emnet presenterer det vitenskapelige grunnlaget for kvalitative forskningsdesign; forskningsmetoder, systematikk og sentrale begrep. Det gjøres rede for forskjellige måter å generere data, analytiske fremgangsmåter og ulike fortolkningstradisjoner. Prosesser knyttet til åpenhet, kontekstualisering, pasienters og brukeres medvirkning, samt forskerens påvirkning og etiske ansvar tydeliggjøres.

Emnet gir også et vitenskapelig grunnlag for kvantitative metoder, en innføring i sentrale begreper, ulike typer av design og metoder for innsamling av kvantitative data. Anvendelsesområder, muligheter og begrensninger for ulike design og metoder drøftes. Det gis innføring i ulike analysetradisjoner.

Emnet forbereder studentene til arbeid med fordypningsoppgaven. Emnet behandler også etiske utfordringer i forskning som involverer sårbare grupper, og behandler sentrale forskningsetiske prinsipper og retningslinjer med en sykepleiefaglig tilnærming.

Målet er at studentene skal få kunnskap om og bli bevisst grunnleggende verdier i omsorgen for kreftsyke og deres pårørende. Studentene skal videreutvikle sin kunnskap om grunnleggende etiske teorier og prinsipper. Tilegnelse av kunnskap om ulike psykologiske begreper, videreutvikle kunnskap om kommunikasjonsprosessen generelt, og om det som er spesielt i møtet med pasienter med kreftsykdom og deres pårørende er sentralt.

Kunnskapsutvikling, vitenskapsteori og etikk

- Hovedtradisjoner i vitenskaps- og kunnskapsteori: empiristiske tradisjoner, hermeneutikk, fenomenologi og sosial konstruktivisme
- Ulike metoder for generering av kvalitative data, eksempelvis intervju, feltstudier, dokumentanalyse
- Analyse av kvalitative data og presentasjon av funn
- Ulike metoder for generering av kvantitative data. Prinsipper for operasjonalisering av variabler og metoder for utvalgsprosedyrer
- Statistisk analyse og fremstilling av kvantitative data

- Forskningsetikk
- Etske teorier og vurderinger i praksis
- Kunnskapsbasert praksis

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har spesialisert kunnskap om begreper og teorier som er grunnleggende for forståelse av sykepleie som fag, profesjon og vitenskap
- Har grunnleggende kunnskap om vitenskapsteoretiske retninger og kunnskapsutvikling
Har inngående kunnskap om vesentlige etiske teorier og prinsipper som danner grunnlag for omsorg for pasienter med kreft
- Har spesialisert kunnskap om vesentlige kjennetegn ved kvalitative og kvantitative forskningsdesign

Ferdigheter

- Kan reflektere over vitenskaps- og kunnskapstradisjoner og kritisk vurdere deres betydning for forskning innenfor eget fagfelt
- Kan kritisk behandle og kvalitetssikre kilder, samt referere til anvendt forskning på korrekt måte
- Kan kritisk anvende etiske begreper og teorier i møte med pasient

Generell kompetanse

- Kan analysere etiske problemer og reflektere kritisk i valgsituasjoner
- Kan analysere og kritisk reflektere over forskningsprosjekter og vitenskapelige artiklers relevans for eget fagområde

Kommunikasjon og psykologiske emner

- Kommunikasjon og samhandling generelt
- Kommunikasjon med alvorlig syke og døende
- Kommunikasjon med pårørende til alvorlig syke, inkludert barn og unge
- Krise og stress
- Lidelse i møte med sykdom og død
- Mestringsteorier
- Egne og andres følelser i samhandlingsprosessen

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har økt kunnskap og forståelse for kommunikasjonsprosessen
- Har inngående kunnskap om psykologiske begreper og teorier som utfordrer kommunikasjonsprosessen

Ferdigheter

- Kan anvende psykologiske begreper og teorier i møte med pasient og pårørende
- Kan anvende kommunikasjonsprosessen i møte med alvorlig syke og døende og deres pårørende på en helsefremmende måte

Generell kompetanse

- Anvender kommunikasjonsprosessen for å informere, veilede og støtte pasienter og deres pårørende ved alvorlig sykdom og død
- Har en bevissthet om egen adferd i samhandlingsprosessen

Avsluttende vurdering

KRM1 (-D)   **Kunnskapsutvikling, vitenskapsteori og etikk. Kommunikasjon og psykologiske emner.**

Studiekrav: Gruppeoppgave

Vurderingsform: Gruppeoppgave i etikk 3000 ord (+/- 10 %). Presenteres i plenum.

Vurderingsuttrykk: Bestått / ikke bestått.

Sensorordning: Intern

Sykepleie og behandling av pasienter med kreft I

Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM2PRA (-D)	Kliniske studier i cytostatika- og strålebehandling	Kliniske studier (deltid: med oppgave)	Bestått / ikke bestått	9 / (7)
KRM2OPG (kun heltid)	Oppgave om kreft og kreftbehandling	Hjemmeoppgave	A – F	2
KRM2TEO (-D)	Sykepleie og behandling, SKUV og farmakologi, av pasienter som får cytostatika- og strålebehandling	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	6

Studenten tilegner seg kunnskap om patologi, kreftbehandling og systematisk klinisk undersøkelsesmetodikk (SKUV), ulike tilnærminger for å kartlegge og vurdere helsetilstand hos pasienter med kreftsykdom i stabile, ustabile faser og i komplekse sykdomstilstander. Basert på SKUV iverksetter kandidaten tiltak for å fremme helse og forebygge forverring av tilstanden.

Studenten identifiserer symptomer på ustabil og alvorlig sykdomsutvikling, tar beslutninger om og gjennomfører tiltak i det tverrfaglige behandlingsteamet.

Pasienter med kreftsykdom

- Diagnosen kreft og opplevelsesdimensjonen
- Onkologi, ulike kreftformer, epidemiologi, årsak og diagnostikk
- Sykdom og død i ulike kulturer
- Innføring i ritualer og holdninger til sykdom og død i ulike kulturer og religioner

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har forståelse for sykdommens betydning for den som blir syk
- Har bredde- og dybdekunnskap om kreftsykdommer
- Har kunnskap om sykdom og død i ulike kulturer

Ferdigheter

- Kan anvende kunnskap i yrkesutøvelsen for å gi god informasjon, undervisning og veiledning tilpasset pasientens og / eller pårørendes behov

- Kan møte de ulike behov hos alvorlig syke pasienter og deres pårørende fra ulike kulturer

Generell kompetanse

- Kan integrere sin faglige kunnskap i utøvelsen av sykepleie og reflektere kritisk over egen faglig praksis
- Har innsikt i og forståelse for menneskets psykiske, sosiale og åndelige dimensjoner relatert til egen kreftsykdom

Kreftsykdom og behandlingsformer

- Kjemoterapi, celle- og tumorbiologi, farmakologi og administrering av cytostatika
- Strålebehandling, strålefysikk, biologi og strålevirkning
- Hormonbehandling
- Immunterapi
- Aktuelle behandlingsmetoder i fremtidig kreftbehandling
- Hypertermi, cronoterapi
- Medisinsk og/eller kirurgisk kreftbehandling, patologi, diagnostikk, utredning og behandling

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har bredde- og dybdekunnskap om kurative behandlingsformer
- Har inngående kunnskap om behandling og administrering av cytostatika i praksisfeltet
- Har kunnskap om strålebehandlingsprosessen i praksisfeltet

Ferdigheter

- Kan anvende kunnskap i yrkesutøvelsen for å gi god informasjon, undervisning og veiledning tilpasset pasientens og / eller pårørendes behov
- Kan arbeide tverrfaglig og koordinere tverrfaglig samarbeid for å sikre sømløst pasientløp mellom første-, andre- og tredjelinjetjenesten
- Kan administrere cytostatika og håndtere avfall og avfallsprodukter på en forskriftsmessig måte
- Kan identifisere og kartlegge bivirkninger av behandling og kan iverksette relevante tiltak for å forebygge, lindre og / eller behandle disse
- Kan anvende faglig kunnskap kritisk i utførelse av praktisk sykepleie til pasienter som mottar cytostatika og / eller strålebehandling

Generell kompetanse

- Kan integrere sin faglige kunnskap i utøvelsen av sykepleie og reflektere kritisk over egen faglig praksis
- Kan formulere komplekse faglige konklusjoner, og ta initiativ til faglig refleksjon over praksis
- Kan anvende inngående kunnskap om krisereaksjoner og ta medansvar for å gi tilpasset informasjon til pasient og pårørende før, under og etter cytostatika- og strålebehandling

Avsluttende vurdering

Heltid

KRM2PRA Kliniske studier i cytostatika- og strålebehandling

Studiekrav: Individuelt skriftlig læringsutbytte

Vurderingsform: Kliniske studier

Vurderingsuttrykk: Bestått / ikke bestått

Sensorordning: Intern

KRMOPG Oppgave om cytostatika- og strålebehandling

Eksamen: Hjemmeoppgave over tre dager knyttet til sykepleie og behandling til pasienter som får kreftbehandling.

Vurderingsform: Skriftlig hjemmeoppgave.

Vurderingsuttrykk: Gradert karakter A – F, hvor F er ikke bestått.

Sensorordning: Intern og ekstern

KRM2TEO Sykepleie og behandling av pasienter som får cytostatika- og strålebehandling

Studiekrav: Undervisning og arbeidskrav

Vurderingsform: Arbeidskrav om farmakologi og klinisk helsevurdering.

Vurderingsuttrykk: Bestått / Ikke bestått.

Sensorordning: Intern

Deltid

KRM2PRA-D Kliniske studier i cytostatika- og strålebehandling

Studiekrav: Hjemmeoppgave på 3000 ord +/- 10 % med tema: Sykepleie til pasient som får stråle- /cytostatikabehandling, evt. begge typer behandling.

Vurderingsform: Kliniske studier

Vurderingsuttrykk: Bestått / Ikke bestått.

Sensorordning: Intern

KRM2TEO-D Sykepleie og behandling av pasienter som får cytostatika- og strålebehandling

Studiekrav: Undervisning og arbeidskrav

Vurderingsform: Arbeidskrav om farmakologi og klinisk helsevurdering.

Vurderingsuttrykk: Bestått / Ikke bestått.

Sensorordning: Intern

Sykepleie og behandling av pasienter med kreft II

Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM3PRA (-D)	Kliniske studier i palliativ behandling	Kliniske studier (heltid: med oppgave)	Bestått / ikke bestått	9 / (7)
KRM3OPG-D (kun deltid)	Oppgave om palliativ behandling	Hjemmeoppgave	A – F	(2)
KRM3TEO (-D)	Sykepleie og behandling, SKUV og farmakologi, av pasienter i palliativ fase	Undervisning og arbeidskrav	Bestått / ikke bestått	6

En kreftsykdom kan føre til store endringer i et menneskes liv og behandlingen kan føre til senskader som inntil nå har vært lite vektlagt. Kreftsykepleieren trenger kunnskap om dette for å kunne være en aktiv medaktør i rehabiliteringsprosessen. Kreftsykepleieren trenger kunnskap om prosesser som knytter seg til alvorlig sykdom og død, og hvordan spesialisert sykepleie kan utøves i livets slutfase, både i og utenfor institusjon. Gjennom faglige og etiske diskusjoner skal studentene videreutvikle bevissthet om egne tanker, følelser og holdninger til alvorlig sykdom og død. De kliniske studiene skal også dreie seg om informasjon og forebygging, tverrfaglig samarbeid, nettverksarbeid, rehabilitering og sykepleie til døende pasienter og deres familier.

Følger av sykdom, behandling og rehabilitering

- Seksualitet og kroppsoppfatning
- Supplerende og alternativ behandling
- Nedsatt immunforsvar – mikrobiologi og hygiene
- Mentale endringer
- Ernæring og ernæringsfysiologi
- Livskvalitet og rehabilitering

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har kunnskap om de endringer kreft medfører for den enkelte i forhold til oppfattelse av seg selv, sin kropp, seksualitet og livskvalitet
- Har kunnskap om rehabiliteringens betydning i kreftbehandling

Ferdigheter

- Kan utøve spesialisert sykepleie relatert til forebyggende og rehabiliterende tiltak

Generell kompetanse

- Kan integrere sin faglige kunnskap i utøvelsen av forebyggende og rehabiliterende sykepleie og reflektere kritisk over egen faglig praksis

Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt

- Smertebehandling
- Ulike former for smerte

- Sykepleiers rolle i smertebehandling
- Sykepleie til den døende pasient og dens pårørende
- Symptomlindring
- Sorg og sorgarbeid
- Innføring i hospicefilosofien
- Å dø hjemme
- Eutanasi

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har inngående kunnskap om alvorlig syke pasienters behov, om palliasjon og det palliative tilbudet

Ferdigheter

- Kan utøve spesialisert sykepleie til alvorlig syke og døende pasienter

Generell kompetanse

- Kan integrere sin faglige kunnskap i utøvelsen av sykepleie og reflektere kritisk over egen faglig praksis
- Har innsikt i og forståelse for menneskets psykiske, sosiale og åndelige dimensjoner og bidrar til at pasienten får et verdig liv i møte med døden
- Kan utvise spesialisert støttende kommunikasjon i møte med pasienter og pårørende ved lindrende behandling og livets slutt

Avsluttende vurdering

Heltid

KRM3PRA Kliniske studier i palliativ behandling

Studiekrav:	Individuelt skriftlig læringsutbytte Oppgave på 3000 ord +/- 10 % med tema knyttet til palliativ behandling.
Vurderingsform:	Kliniske studier
Vurderingsuttrykk:	Bestått / Ikke bestått.
Sensorordning:	Intern

KRM3TEO Sykepleie og behandling av pasienter i palliativ fase

Studiekrav:	Undervisning og arbeidskrav.
Vurderingsform:	Arbidskrav om farmakologi og klinisk helsevurdering.
Vurderingsuttrykk:	Bestått / Ikke bestått.
Sensorordning:	Intern

Deltid

KRM3PRA-D Kliniske studier i palliativ behandling

Studiekrav: Individuelt skriftlig læringsutbytte

Vurderingsform: Kliniske studier

Vurderingsuttrykk: Bestått / Ikke bestått.

Sensorordning: Intern

KRM3OPG-D Oppgave om palliativ behandling

Eksamen: Hjemmeoppgave over tre dager knyttet til sykepleie og behandling til pasient som får kreftbehandling.

Vurderingsform: Skriftlig hjemmeoppgave

Vurderingsuttrykk: Gradert karakter A – F, hvor F er ikke bestått.

Sensorordning: Intern og ekstern

KRM3TEO–D Sykepleie og behandling av pasienter i palliativ fase

Studiekrav: Undervisning og arbeidskrav.

Vurderingsform: Arbeidskrav om farmakologi og klinisk helsevurdering.

Vurderingsuttrykk: Bestått / Ikke bestått.

Sensorordning: Intern

Kreftsykepleie i et samfunnsperspektiv

Emnekode	Emne	Vurderingsform	Karakterregel	Studiepoeng
KRM4PRO (-D)	Kreftsykepleie og fagutvikling	Prosjektskisse	Bestått / ikke bestått	5
KRM4FO (-D)	Fordypningsoppgave	Artikkel	A - F	10

Forebygging av kreft blir belyst. Likeledes betydningen av kontinuitet og samhandling mellom nivåene i helsevesenet. Det sosiale nettverket til pasienten har stor betydning for hvordan de mestrer sykdomsperioden. Mellommenneskelige og miljømessige aspekter i forholdet mellom pasient, familie og andre pårørende vil være tema. Barn og ungdom som pårørende vil også belyses.

Dette emnet inneholder kunnskap om lovverk, politiske og administrative virkemidler som prioriteringer og regelverk i helsetjenesten, samt trygderettigheter og økonomiske forhold knyttet til det å være kreftsyk. Studentene skal videreutvikle pedagogisk kunnskap og ferdigheter slik at de kan ivareta sitt pedagogiske ansvar overfor pasienter, pårørende, kolleger og studenter, samt få kunnskap om ledelsesprinsipper. Kreftsykepleie skal være kunnskapsbasert og hva som skjer nasjonalt og internasjonalt innen forskning og utvikling når det gjelder fagområder, står sentralt i emnet.

Forebygging av kreft

- Forebygging av kreft. Kreftsykepleiers rolle i forebyggingsarbeidet. Helseopplysning og atferdsendring. Livsstil og levekår.

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har kunnskap om ulike nivåer i kreftforebygging, og kreftsykepleiers rolle i forebyggingsarbeidet

Ferdigheter

- Kan vurdere og initiere samhandling mellom de ulike nivåene i helsetjenesten, i oppfølging og omsorg av den kreftsyke og deres pårørende

Generell kompetanse

- Har videreutviklet sine pedagogiske ferdigheter slik at de kan ivareta sitt undervisnings- og veiledningsansvar overfor pasienter, pårørende, kollegaer og studenter.

Fagutvikling, pedagogikk og ledelse

- Organisering av helse- og omsorgstilbudet til pasienter som har kreft, i kommuner, fylker og på landsbasis
- Ledelse, organisering og konsekvenser av dette
- Generelle prinsipper for planlegging og administrering av sykepleietjenester
- Anvendt organisasjonsmønster belyst i relasjon til eksemplene primærsykepleie og gruppesykepleie
- Sykepleierens pedagogiske funksjon, informasjon, veiledning, støtte og undervisning - individuelt og i grupper. Gruppepsykologi / gruppedynamikk som grunnlag for ledelse av samtalegrupper og pasientundervisning i grupper for kreftsyke og etterlatte

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har kunnskap om ledelsesprinsipper og organisering

Ferdigheter

- Kan vurdere og initiere samhandling mellom de ulike nivåene i helsetjenesten, i oppfølging og omsorg av den kreftsyke og deres pårørende

Generell kompetanse

- Har videreutviklet sine pedagogiske og organisatoriske ferdigheter slik at de kan ivareta sitt undervisnings- og veiledningsansvar overfor pasienter, pårørende, kollegaer og studenter

Tverrfaglig samarbeid og nettverksarbeid

- Organisering av helse- og omsorgstilbudet til pasienter som har kreft, i kommuner, fylker og på landsbasis
- Primærhelsetjenestens målsetting og organisasjonsmessige plassering i kreftomsorgen og konsekvensene av dette for utøvelsen av tverrfaglig samarbeid på tvers av nivåene i helsevesenet
- Viktigheten av tverrfaglig samarbeid og kjennskap til ulike yrkesgruppers oppgaver og kompetanse i kreftomsorgen. Ulike samarbeidsmodeller

- Omsorg i hjemmet
- Brukermedvirkning
- Helsearbeiderens holdning til pårørende
- Barn og ungdom som pårørende

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har kunnskap om ulike nivåer i helsetjenesten
- Har kunnskap om kreftsykepleiers administrative rolle i det tverrfaglige teamet

Ferdigheter

- Kan vurdere og initiere samhandling mellom de ulike nivåene i helsetjenesten, sørge for oppfølging og omsorg av den kreftsyke og deres pårørende

Generell kompetanse

- Har innsikt i betydningen av det sosiale nettverket for hvordan kreftpasienter mestrer sykdomsperioden
- Har videreutviklet sine pedagogiske ferdigheter slik at de kan ivareta sitt undervisnings- og veiledningsansvar overfor pasienter, pårørende, kollegaer og studenter.

Prioriteringer og regelverk i helsevesenet

- Offentlige trygderettigheter og pasientorganisasjoner

Læringsutbytte

Kunnskap

- Har kunnskap om ulike lover og rettigheter som berører kreftsykepleiers rolle, pasienten, pårørende og pasientens sykdom
- Har grunnleggende kunnskap om lovverk, offentlige utredninger, samt politiske og administrative virkemidler som har betydning for kreftomsorgen

Ferdigheter

- Kan vurdere og initiere samhandling mellom de ulike nivåene i helsetjenesten, i oppfølging og omsorg av den kreftsyke og deres pårørende

Generell kompetanse

- Har innsikt og forståelse for overordnede prioriteringer og regelverk som influerer på arbeidet som kreftsykepleier.

Avsluttende vurdering for hel- og deltid

KRM4PRO (-D)

Kreftsykepleie og fagutvikling

Studiekrav:

Studenten skriver en individuell prosjektskisse.

Vurderingsform:

Prosjektskisse på 600 ord er forarbeid til fordypningsoppgave i form av artikkel. Obligatorisk framlegg med studentopposisjon.

Vurderingsuttrykk:

Bestått / ikke bestått.

Sensorordning:

Intern

KRM4FO (-D)

Artikkel

Eksamen:

Studenten skriver en individuell fordypningsoppgave i form av artikkel.

Vurderingsform:

Artikkelen er på maksimalt 3000 ord. Muntlig presentasjon inngår som del av eksamen i et avslutningsseminar. Studenten tilbys 4 x 45 min. veiledning. Første veiledning gis i forbindelse med obligatorisk fremlegg av prosjektskissen.

Vurderingsuttrykk:

Gradert karakter A – F, hvor F er ikke bestått.

Sensorordning:

Intern og ekstern